

UTDANNINGS
FORBUNDET

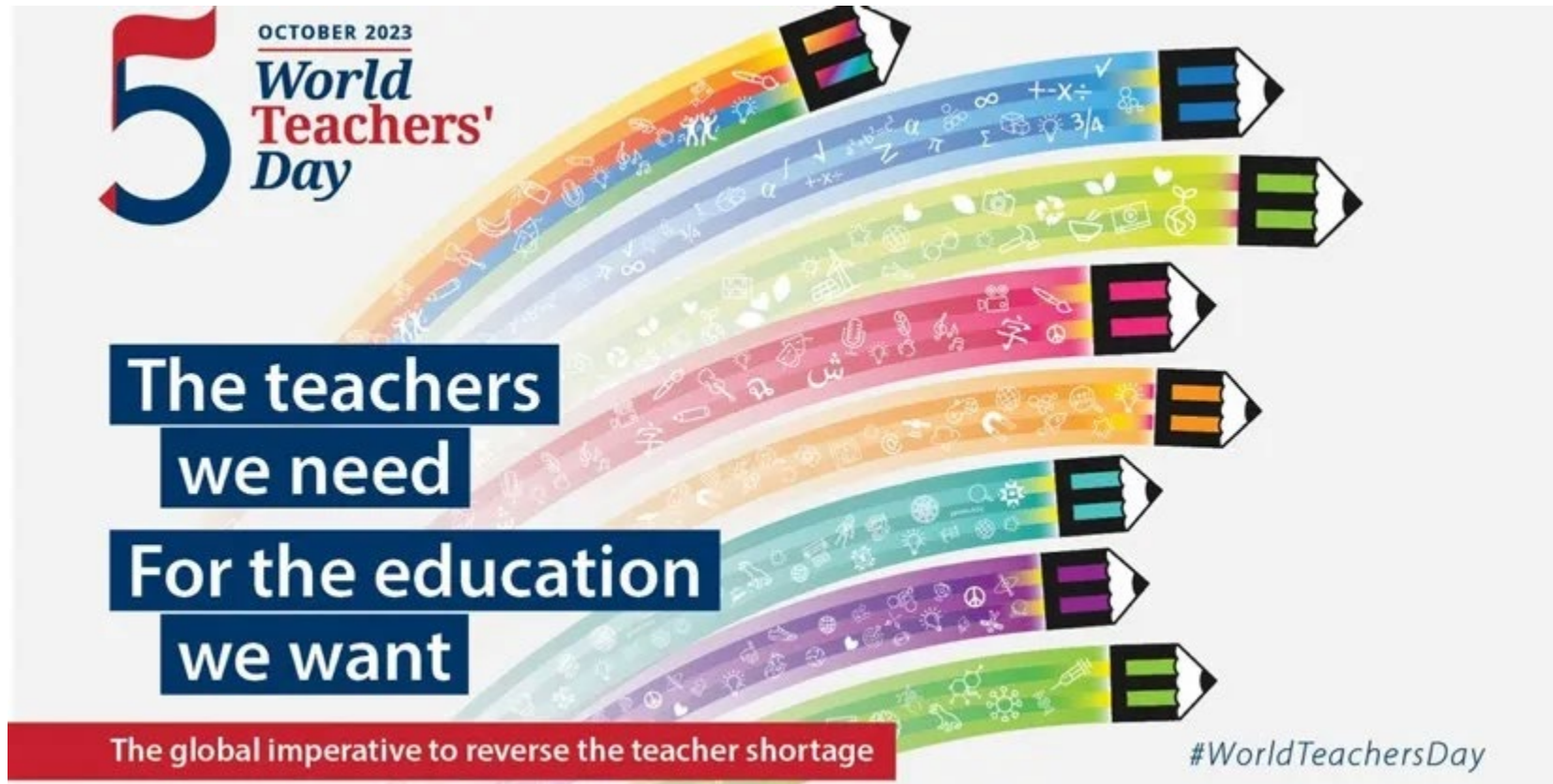
Utdanningsforbundet Trøndelag

Geir Røsvoll

UTDANNINGS
FORBUNDET

Verdens lærerdag

Hvert år, den 5. oktober, markeres verdens lærerdag. Årets tema er lærermangel.

Verden over mangler det lærere, og det er på høy tid at det gjøres noe med dette.

Hvert tredje år gjennomgår en FN-komité forholdene for lærere opp mot standardene i Rekommandasjonen.

- Blant de viktigste bidragsyterne til den treårige gjennomgangen er [Education International \(EI\)](#). EI representerer ca. 30 millioner lærere i flere enn 300 fagforeninger i nesten 170 land, deriblant Utdanningsforbundet.

EI har blant annet vektlagt følgende temaer i sine innrapporteringer:

- Bekymring over lærermangel og rekruttering av ukvalifiserte lærere
- Betydningen av et lønnsnivå som står i forhold til læreres ansvar og kompetanse
- Viktigheten av formalisert medbestemmelse for lærerorganisasjonene
- Lærernes akademiske frihet
- Trygt arbeidsmiljø.

Håndbok i politisk påvirkningsarbeid

Tillitsvalgt+

Håndbok i politisk påvirkningsarbeid

2023 er valgår. For å få mest mulig gjennomslag for våre saker, er systematisk politisk påvirkning avgjørende. Hvordan kan du som tillitsvalgt påvirke beslutningene som tas lokalt og få gjennomslag? I denne håndboka får du masse gode tips og eksempler.

🔖 Legg til i snarveier

Håndboka retter seg hovedsakelig mot tillitsvalgte i lokallag, men er nyttig for alle som har verv og prøver å påvirke beslutningstakere.

Håndboka er utvikla av fylkeslaget Trøndelag.

Her finner du [Håndbok i politisk påvirkningsarbeid](#).

Hva mener partiene på fylkestinget om skole og utdanning?

Utdanningsforbundet Trøndelag har på vegne av våre medlemmer stilt partiene seks spørsmål foran fylkestingsvalget 2023.

Les svarene på baksiden av løpeseddelen ➡

Løpeseddel forside

Hva mener partiene på fylkestinget om skole og utdanning?

Utdanningsforbundet Trøndelag har på vegne av våre medlemmer stilt seks spørsmål til partiene på fylkestinget foran høstens lokalvalg.

I undersøkelsen blir politikerne bedt om å ta stilling i spørsmål om tid til kontaktlærer, mangelen på kvalifiserte lærere, rett til tilgang på helsesykepleier for elevene, norm for lærertetthet i videregående skole, skolestruktur og inntaksordning. Se alle svarene, inkludert kommentarer i faktaboksene lenger ned i saken.

Hva svarte partiene?

Dette er partiene enige med Utdanningsforbundet om:

- Kontaktlærere må få mer tid til jobben.
- Elever i videregående skal få undervisning fra lærere som har lærerutdanning

Flertallet av partiene mener at dagens skolestruktur skal opprettholdes, og svarer “ja” på at de vil sikre at elevene får tilgang på helsesykepleier ved skolen hver dag. De fleste partiene støtter også at det bør innføres en norm for lærertetthet i videregående.

Partiene er delt i synet på om dagens nærskoleprinsipp bør videreføres i Trøndelag. Her svarer Høyre, Venstre, Fremskrittspartiet og Pensjonistpartiet “nei”, og kommenterer i svarene sine at de vil ha en inntaksordning med større valgfrihet for elevene. Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne vil videreføre nærskoleprinsippet.

UTDANNINGS
FORBUNDET

HODI OG H

LÆRING, TIL
I EN MER I

Skal spare penger

Fylkeskommunen foreslår fire måter skolesektoren må tilpasse seg de nye økonomiske rammene på, frem mot 2026. Disse tiltakene innebærer:

- En betydelig reduksjon av tilbudet innenfor musikk, dans og drama med fordypning musikk.
- Å redusere antallet plasser på yrkesfag og dermed øke kapasiteten på studiespesialisering med fire klasser på første året (vg1).
- Å redusere bredden av tilbudene på spisset toppidrett.
- Å redusere ekstratildelingen per elev for å drive fram behov for samling av tilbud og tilpasning av driften.

Målet med disse tiltakene er å spare penger. Flere skoler i Trøndelag kan bli berørt dersom forslagene blir vedtatt.

Tilleggsnummer til Statsbudsjettet 2022:

Storsatsing på flere læ

og mer praktisk skole

Pressemelding | Dato: 08.11.2021

Hvert år står nesten 7 000 søkere uten læ
trenger for å fullføre videregående opplæ
vil sørge for at flere av disse blir kvalifisert og kommer ut i
lære. I tillegg setter regjeringen i gang satsingen på en mer
praktisk og variert skole.

Flere lærere skal få videreutdanning i praktiske og estetiske fag

For å blant annet øke interessen for yrkesfag og gjøre skolen mer praktisk, foreslår regjeringen at flere lærere skal kunne ta videreutdanning i praktiske og estetiske fag innenfor rammen på 1,7 milliarder kroner som er satt av til videreutdanning.

– Dersom flere av våre elever skal både trives og lære mer i skolen, må vi gjøre den mer praktisk og variert. Regjeringen ønsker derfor å styrke plassen til de praktiske og estetiske fagene i skolen. Vi starter med å omprioritere midler satt av til videreutdanning, slik at lærerkompetansen i disse fagene blir høyere, sier Brenna.

Mål 1: Flere barnehagelærere og økt bemanning

Det mangler grunnbemanning og tusenvis av barnehagelærere som kan bidra til at de yngste barna får gode og trygge rammer for lek, utvikling og læring. Vi krever flere barnehagelærere og økt bemanning nå!

Bilde: Utdanningsforbundet

Slik vil vi sikre flere barnehagelærere >

Barnehagelærerens kjernekompetanse >

Tall og statistikk >

Dette kan kommunene gjøre >

Kart: Her mangler barnehagelærerne >

Kalkulator: Så mye koster det >

Gode eksempler på lokale tiltak for økt bemanning >

Tid for de minste

- Det mangler tusenvis av trygge og kompetente ansatte som skal sikre barna våre en best mulig start på livet.
- Vårt viktigste krav i valgkampen er en storsatsing på flere barnehagelærere og økt bemanning i barnehagene.

Ny rapport: Dårlig bemanning går sterkt ut over kvaliteten i barnehagen

En ny rapport utgitt av Utdanningsforbundet retter søkelyset mot konsekvensene av bemanningskrisen i norske barnehager. For få ansatte på jobb går ut over både det pedagogiske innholdet og muligheten for oppfølging av enkeltbarn.

Rapporten, med tittelen "[Når plantid bare er en plan](#)", avdekker at barnehagelærere står overfor betydelig utfordringer på grunn av for lav bemanning.

De færreste får nemlig tatt i bruk planleggingstimene de har avsatt. Kun 13 prosent oppgir at de som hovedregel alltid får brukt timene som skal sikre et godt pedagogisk innhold i barnehagen. Hele én av fire barnehagelærere sier at de sjelden eller aldri får brukt denne tiden.

UTDANNINGS
FORBUNDET

- I dag mangler det nesten 2600 barnehagelærerårsverk, bare for å oppfylle den gjeldende barnehagelærernormen.
- Samtidig er denne for svak, siden den ikke sikrer at flertallet av barnehagens ansatte har den spisskompetansen som en barnehagelærerutdanning gir.

- Utdanningsforbundet har utviklet en ny modell som skal sikre både flere barnehagelærere og flere ansatte til stede med barna.

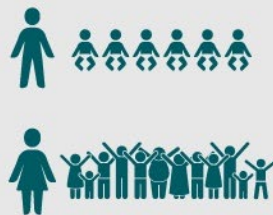

SLIK VIL VI FÅ FLERE BARNEHAGELÆRERE

STYRKET BARNEHAGELÆRERNORM

1:6 under tre år
1:12 over tre år

fra dagens 1:7 (under tre år)
og 1:14 (over tre år)

ÉN EKSTRA BARNEHAGELÆRER

+1

barnehagelærer til alle
landets ordinære
barnehager

I TILLEGG TIL

ett nytt barnehagelærerårsverk
per åtte barnehagelærerårsverk
i de større barnehagene

HVA VIL DET KOSTE?

5,3
milliarder
kroner

HVOR MANGE FLERE ÅRSVERK BLIR DETTE?

4 400 ved styrket
barnehagelærernorm

+

5 000 ekstra årsverk til alle
barnehager

+

1 300 ekstra til de større barnehagene

10 700

nye barnehagelærerårsverk

Barnehagelærerandelen vil da
være på rett under 60 prosent, og
bemanningstettheten vil bedres.

KALVSKINNET CAMPUS (AKRINN), NTNU
TORSDAG 31. AUGUST 2023, KL. 18.00-20.00

HVORDAN FÅR VI FLERE TIL Å SØKE LÆRERUTDANNING?

UTDANNINGS
FORBUNDET

I fjor var kun halvparten av studieplassene på barnehagelærer-utdanningen fylt opp på Nord universitet i Levanger. I år er tallene på nytt halvert.

LEVANGER   STEINKJER   BARN OG UNGDOM   NORD UNIVERSITET   UTDANNING

Krisetall: Her er 44 av 60 plasser ledige

Mål 2: Lærerutdannede lærere til alle elever

I skolen mangler nesten én av fem lærerårsverk en lærerutdanning. Alle elever skal ha rett på en lærer som har lærerutdanning!

Bilde: Utdanningsforbundet

Lærernes kjernekompetanse

Tall og statistikk

Dette kan kommunene gjøre

Forklaring: SSB vs. GSI

Hvem er de ukvalifiserte?

Kart: Her mangler lærerne

HEIER PÅ LÆREREN: Kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap) vil sikre at de som ansettes som lærere i fremtidens skole – er lærerutdannet. Foto: Mattis Sandblad / VG

Vil stramme inn loven: Fremtidens lærere MÅ ha lærerutdanning

VESTLI SKOLE (VG) Det har ikke vært et krav at lærere i norsk skole har lærerutdanning. Nå skal dette kravet lovfestes.

ENIGHET: Ikke alltid denne trioen er samkjørte om skolepolitikk og lærerlønn. Men i kravet om at fremtidige lærere må ha pedagog-utdanning, er Gunn Marit Helgesen (KS), kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap) og Steffen Handal (Utdanningsforbundet) hjertens enige. Også Skolenes Landsforbund (LO), Lektorlaget og Skolelederforbundet har deltatt i prosessen. Foto: Mattis Sandblad / VG

LÆRERUTDANNING

4 av 10 studieplasser for grunnskolelærere står tomme

Både KS og Utdanningsforbundet er representert i forumet som nå er blitt enige om å lage en ny strategi for lærerrekuttering. Kunnskapsminister Tonje Bren... [Vis mer](#)

Enige om å lage strategi for lærerrekuttering

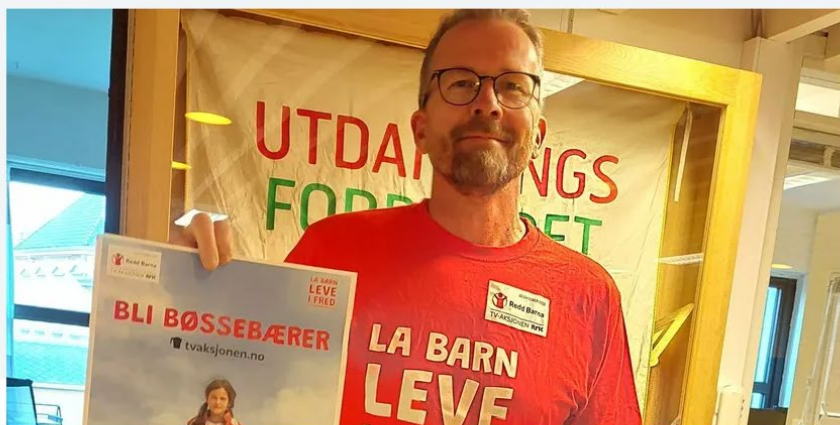
Søkertallene til lærerutdanningene stuper. En bred gruppe med ministrene Brenna og Borch i spissen, er nå blitt enige om å lage en strategi for å snu trenden.

Det må kraftige grep til

- Økt lønn
- Seniortiltak
- Veiledningsordning for nyutdannede
- Større faglig autonomi
- Mer tid til hver enkelt elev (bare 5 prosent av alle kontaktlærere mener de har tilstrekkelig tid til å utføre denne viktige jobben på en forsvarlig måte)
- Aktivt søke etter lærerutdannede lærere
- Steng bakdøra
- Styrk laget rundt læreren.
- La ledere være ledere..
- Vold og trusler må forbygges

Utdanningsforbundet Trøndelag med i fylkesaksjonskomiteen

[Startside](#) > [Fylkes- og lokallag](#) > [Trøndelag](#) > [Nyheter](#) > [Årets TV-aksjon: La barn leve i fred!](#)

Fylkesleder Geir Røsvoll oppfordrer alle til å delta i årets TV-aksjon.

Tekst [Ståle Bonsaksen](#)
Publisert 03.10.2023

Årets TV-aksjon: La barn leve i fred!

Utdanningsforbundet Trøndelag er med i fylkesaksjonskomiteen for TV-aksjonen. Vi oppfordrer medlemmer, tillitsvalgte og lokallag til å ta del i årets TV-aksjonen som går av stabelen 22. oktober.

TV-aksjonen NRK Redd Barna går til å hjelpe barn rammet av krig og konflikt. Sammen kan vi gi over 100 000 barn mulighet til å leke, lære og leve i fred.

Pengene fordeles mellom prosjekter i Ukraina, Syria, Bangladesh, Sør-Sudan, DR Kongo og Norge. Pengene går blant annet til:

Landsmøtet 2023

Landsmøtet er Utdanningsforbundets øverste organ. Det arrangeres 6.-9. november på Thon Hotel Arena, Lillestrøm. Mer informasjon kommer her fortløpende.

•Prioriterte saker på dette landsmøtet

- Behov for nye tariffpolitiske virkemidler og politiske mål på Hovedorganisasjonsnivå
- Praktisering av frontfagsmodellen og forventninger til KS og andre arbeidsgivere
- Vurdering i skolen
- Vern av lærertittelen og lærerrollen og laget rundt barn, unge og voksne og mer relevante lærerutdanninger

Vi utdanner Norge

Dette dokumentet, Vi utdanner Norge, ble vedtatt på landsmøtet i 2019, og inneholder vår politikk for landsmøteperioden 2020–2023.

621 Pensjon

622 Pensjonsordningene må sikre det økonomiske grunnlaget for en trygg og verdig alderdom for alle.
623 Tjenestepensjonsordningene må være kollektive, solidariske, trygge, forutsigbare og kjønnsnøytrale,
624 og de må vare livet ut. Der tjenestepensjonsordningen og AFP ikke er lovfestet, skal den være en del
625 av tariffavtalen.

626 Helsefremmende arbeidsmiljø og seniorpolitiske tiltak er viktig for at flere skal kunne ha reell
627 mulighet til å jobbe lenger. Samtidig er det viktig at Utdanningsforbundet arbeider for en reell
628 mulighet for tidligpensjon for alle som trenger det. Det må etableres gode uførepensjonsordninger i
629 alle tariffområder.

630 Utdanningsforbundet vil arbeide for at løpende pensjoner ikke underreguleres og at
631 arbeidstakerorganisasjonene får forhandlingsrett i trygdeoppgjøret.

632 Stortingets innføring av pensjonsreformen, med omlegging av folketrygd og levealdersjustering,
633 fører til at alle må stå lenger i jobb for å få samme pensjonsnivå som tidligere. Partene i arbeidslivet
634 ble i 2018 enige om en ny offentlig tjenestepensjon som er tilpasset folketrygden.
635 Utdanningsforbundet skal arbeide for å begrense effekten av levealdersjusteringen, og en evaluering
636 av den. **Levealdersjustering av pensjonene kan ha uheldige konsekvenser, særlig for yngre**
637 **generasjoner.**

Vår rolle i tryggedrøftingene

Utdanningsforbundets rolle i tryggedrøftingene

Årets tryggedrøftinger fant sted 15. og 23. mai 2023.

Unio fremmet felles krav med LO, YS, Akademikerne, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Forsvarets seniorforbund, Senior Norge og LOP.

Unio har to plasser, herunder en av plassene til Utdanningsforbundet som største Unio-forbund. Unio representeres av Erik Orskaug og Endre Lien fra Utdanningsforbundet, som er advokat i seksjon for juridiske spørsmål.

Litt bakgrunn

- Allerede i 2021 ba Stortinget regjeringen om å fremme et forslag om at folketrygden i framtida skal reguleres med gjennomsnitt av pris- og lønnsvekst.
- Dermed vraket Stortinget den urimelige, og mye kritiserte ordningen med underregulering av alderspensjon. Helt fra pensjonsreformen kom ble pensjon under utbetaling regulert med lønnsveksten, minus en fast faktor på 0,75 prosent.

Unio i bresjen for omlegging til gjennomsnitt av lønns- og prisvekst

- Omleggingen av reguleringen av løpende pensjoner, slik at den gjennomføres med et gjennomsnitt av lønns- og prisvekst (halvparten av lønnsveksten og halvparten av prisveksten), får virkning for fullt første gang i årets trygdeoppgjør.

- Regulering med gjennomsnitt av lønns- og prisvekst har vært et krav fra Unio i mange år. Det tidligere reguleringsregimet med et fratrekk på 0,75 prosent ga unødige store svingninger, og tapene for alderspensjonistene var store, noe som også bidro til å svekke oppslutningen om ordningen.
- Regulering med gjennomsnitt av lønns- og prisvekst vil over tid sikre pensjonistene halvparten av den realinntektsveksten som arbeidstakerne har.

- Nytt av året er at LOP, Landsforbundet for offentlige pensjonister, godtar at løpende alderspensjoner skal reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. LOP har tidligere primært krevd lønnsregulering av alderspensjonene.

- De organisasjonene som tidligere har krevd lønnsregulering av alderspensjonene, med Pensjonistforbundet i spissen, har i år kommet i en klemme.
- Den store etterreguleringen for lavt anslått lønns- og prisvekst i fjor, gjør at regulering med gjennomsnitt av lønns- og prisvekst (med etterregulering også for «storbommen» på prisveksten i fjor med hele 2,4 prosentpoeng) gir et bedre resultat enn regulering med lønnsveksten alene (hvor du bare får etterregulert for lavt anslått lønnsvekst i fjor).

- De åtte organisasjonene Unio, LO, FFO, Akademikerne, YS, LOP, Forsvarets seniorforbund og Senior Norge, som hadde felles krav, hadde ingen protokolltilførsel i år da kravet og regjeringens tilbud var identiske.
- Vi må også huske at tryggedrøftingene ikke er forhandlinger, de er knapt drøftinger, alt bestemmes av regjeringen og reguleringsforskriften.

Pensjonistforbundet hadde heller ingen protokolltilførsel denne gangen. De snudde 180 grader og aksepterte underregulering med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst i år fordi denne reguleringen i år faktisk gir bedre regulering enn med lønnsveksten pga. den store etterreguleringen for lavt anslått prisvekst i fjor.

Pensjonistforbundet opprettholder imidlertid sitt prinsipielle syn om at pensjonene skal reguleres med lønnsveksten. Det må bety at Pensjonistforbundet svinger tilbake 180 grader i neste års trygdeoppgjør.

Historisk god uttelling for pensjonistene

Årets trygdedrøftinger ga historisk god uttelling for våre pensjonistmedlemmer.

Dette er de viktigste tallene i trygdeoppgjøret 2023:

- Fra 1. mai i reguleres alderspensjonene med så mye som 8,54 prosent. Økningen på årsbasis er på 6,91 prosent.
- Minstepensjonen øker fra 1. mai med 20.224 kroner til 257.040 kroner. Det er en økning på 8,75 prosent.
- Grunnbeløpet øker med 6,41 prosent eller 7143 kroner til 118.620 kroner fra 1. mai 2023. Det er en årsvekst på 5,88 prosent fra 2022 til 2023.

Den høye reguleringen i år må ses på bakgrunn av at fjorårets regulering bommet kraftig på både lønnsveksten og særlig prisveksten. Etterreguleringene blir ekstra store i årets trygdeoppgjør.